

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. SS. Menstruorum sortitione multos vtiliter moneri, de moribus emendandis; aut quòd mortem in procinctu habeant, quam subesse non arbitrarentur: & cautelæ circa menstruorum Sanctorum abusum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

S. Aug. l. 4.
super Genes.
c. 23.
S. Ambros. l.
4. epist. 14.

X.

S. Gregor.
Turon. lib. 5
hist. Franc.
cap. 47.

dicit: *Solent, quæ sorte dantur, diuinitus dari, & quod sorte legitur, ut ait S. Ambrosius, humano iudicio non comprehenditur, idcirco decentissimum est, ut, quæ diuina sunt, diuina oratione studeamus impetrare.*

Quintum documentum. Librum aliquem pium, etiam sine iussu, aut suasu diuino, aperire, & ex primo, qui occurrit versu, non futura & curiosa cognoscere, sed consolationem duntaxat, aut doctrinam piam quarere velle, non est illicitum, sed pijs hominibus vtiliter consuetum; etiam si vel casu, vel diuino nutu, repariatur, quod reuera euenturum est. Ita euenit S. Gregorio Turonensi, ut de se ipse refert. Leudastes impius, cum eiusdem farinae socio Riculfo, varijs Gregorium Turonensem machinis oppugnerat, calumniosè deferendo: tandem etiam ausus est, Platonem Archidiaconum & Gallienum amicos eius in vincula dare, catenisque & calumnijs oneratos ad reginam mendacijs incensam ablegare. *Hæc ego audiens, inquit Gregorius, dum in domo Ecclesia residerem, mæstus turbatusq; ingressus oratorium Danidici carminis sumo librum, ut scilicet apertius aliquem consolationis versiculum daret. In quo ita repertum est: Eduxit eos in spe, & non timuerunt, & inimicos eorum operuit mare. Interea ingressus in fluium super pontem, qui duobus limribus tenebatur, navis illa quæ Leudastem vehebat, demergitur: & nisi nandi fuisset ad miculo liberatus, cum socijs forsitan interisset. Navis verò alia, quæ huic innexa erat, quæ & vincos vehebat, super aquas, Dei auxilio, eleuatur &c. Quod & versiculo Psalmi respondit, & quæ postea etenerunt, significauit. Nam innocentia è fluctibus his emerit, & calumnia naufragium fecit, mala omnia, quæ machinata fuerat, in capita authorum retorquens. Ad hunc modum, ut supra memorauimus, à multis pijs viris hodièque, libellus de *Imitatione Christi*, tempore tentationis aut tribulationis, aperitur, semperque aliquid occurrit, quo mens eorum roboratur, & ad aduersa toleranda confirmatur.*

XI.

Eodem potest reduci menstrua Sanctorum sortitio, supra à nobis laudata; in qua non solum pijs homines ad cultum Sanctorum excitantur, sed sæpe etiam, diuina dispositione, eius quis virtutis commonefit, qua maximè indiget; aut illo vitio abstinere iubetur, cui præcipuè indulget. Quin & sententia persæpe fuit accipienti schedam valde accommodata. Scio cuidam, *Meditationem mortis*, eo mense, obuénisse, quo mortuus est: alij eodem die,

die. De Anna Caroli Austriaci filia, Ferdinandi II. sorore, Sigif-
mundi III. prima vxore, Vladislai Regis, hodie Polonis imperan-
tis matre legimus, eam *Tutelarem sibi, in menses singulos aliū, pro Se-*
dalitatum Deiparæ sacratarum more, sortitō delegisse, cui dum inscri-
pram sententiam acciperet. Memento homo, quia puluis es &c. *ceu*
mortis commonita, omnibus se munyt, ad obitum, Sacramentis, ac disces-
si è vita An. 1598. Pietatis, Religionis, Innocentia, Clementia, Modestia,
Castimonia, verbo, virtutis speculum. Sancto virtus aliqua, aut actio
virtutis ascribitur, illo mense inprimis exercenda. Iracundo &
ignoscere nolenti *mansuetudo*, & commemoratio patientiæ Chri-
sti, in scheda porrecta est, & profuit. Nam, posita ira, inimico
ignouit, & postquam illam sententiam legit: *Omnis amaritudo, &*
ira, & indignatio, & clamor, & blasphemia tollatur à vobis, cum omni
malitia, aduersarium salutare suauiter, eique benefacere capic.
Mille hic se se exempla offerunt, vno contentus ero; quod Anno
1606. Ingolstadij contigisse in hunc modum narratur: *Iuuenis fuit,*
qui, ut vel morbi seuitiem, vel ceriè Mundi blanditias euaderet, Deo
se se deuouit, & Religioso statui. Morbus abiit, & breui post, bonum hoc
propositum cum illo. Sensim enim quidquid pietatis in morbo hauserat,
euannit, & ita iuuenis iste, post restitutam corporis valetudinem, egrotare
primū capit animo, & post per sanatum morbum, peius habere. Prin-
cipio quidem feruebat, & volabat, post paullo tentius ibat, deinde skabat.
Sed nec diu, nec impigrè; mox languere incipiebat; tandem apertè vi-
riorum dulcedini succumbebat. Nam mundi facies, quæ prius ter-
rebat, iam arridere; religiosus status, qui antea placebat, iam
terrere; societas bona, qua gaudebat, displicere incepit. Ita miser
tam suauiter & facile obliuisci potuit primū voti sui; dein sui ipsius;
postea cali; demum ipsius Dei. Ita paulatim per gradus ibat, sed non
ad celum: tendebat in præceps, sed via molli & clementer decliui. neq;
enim repentiè pessimus factus est; at qui hodie fuit aureus, cras vix ar-
genteus repertus est: breui post æreus: exinde ferreus: deniq; factus est
luteus, & ipsum canum. Ita prodigius ille Euangelicus primo patrimo-
nium repetiit: hoc impetrato, in regionem longinquam abiit, parentisq;
oculis se subduxit. Neq; hic stitit: prauæ etiam societati se iunxit. Non-
dum finis. Ea tandem fecit, quæ socij & socia; gula & luxuria in quoti-
dianos mores transferunt. Ita, ad mentem Siracida, est processio in ma-
lis viro indisciplinato. Hoc planè modo iuuenis ille, de quo capi dicere,
sensim se ipso deterior factus est, & è sancto, progressu temporis, in impro-

Ex Genijs
Philippi
VWilhelmi
Com. Pala-
tini in Oliua
Iagellonia.

Ephes. 4.

Hierem.
Drexel. 1.2.
Trisnegisti.
c.7.9.3.

Eccli. 20.9.

bum mutatus. Hoc ferè solum retinuit boni, quòd Beatissimam Virginem & Mariana Congregationis catum non penitus deseruerit, sed subinde se presentem stiterit, saltem in ceremoniam. Ita factum est, ut, stato die, cum ceteris, *MENSTRVVM SANCTVM* acceperit, & quidem *SORTE* prorsus diuina. Nam sententia qua pronunciata est, dum ille, ante crucifixi signum, ex more, flectit genua, è mellifluo doctore Bernardo transcripta erat, hisce omnino verbis: *Quid tardas ipsum, quem iam dudum conceperas, spiritum parturire salutis? nil mortalibus vel morte certius, vel incertius hora mortis. quo modo viuere potes, ubi mori non audes? Audijt hac iuuenis tacitus quidem, sed, quasi fulmine ictus, monitorem è celo agnouit; & illo statim die fugam è lubrico intuitum parauit, altera verò luce, hilaris & alacer ad Religiosam domum contendit, usq; se aggregauit, quos diu fugerat, uicturus illic, ubi mori non trepidaret. Sic multos tetigit Deus sorte chartacea, & veluti ceruos fugientes iaculo amoris vulnerauit. Triâ tamen hîc mœnenda censeo. Primum, eiusmodi sententias Sanctis Menstruis subiunctas, semper posse trahi in utilitatem, si aut virtutem inde discamus amare, aut vitium detestari, de quo sententia meminit. Secundum, uti non est mens Congregationis alicuius, per eiusmodi schedas hariolari, aut futura pandere; ita neminem Panico terrore sibi persuadere debere, diuinare se inde posse, aut conijcere, quid in hac vita immineat. Nam, v. g. licet vitam emendare possit, ne morte præoccupetur, qui in Menstruo Sancto *memoriam Mortis* exercendam accepit; stultissima tamen se anxietate cruciaret, si inde certò existimare vellet, sibi illo mense esse moriendum. Tertium est, pessimos esse Sodales, qui, dum nihil pensi habent, de quo morbo ipsi, per eiusmodi suffragia, moneantur, tamen sitientissimè attendunt, quid alijs legatur; putantque sinistram suam de alijs opinionem, etiam diuino testimonio, per eiusmodi sententias, confirmari. Quare si humilitas alicui commendatur, ea medicina iudicant, superbiam eius notari; si liberalitas, En, aiunt, qua virtute indigeat avarus. Nempe hic est astus mali dæmonis, ut pietas abeat in risum; & metuat accipere Sodalit, vnde erubescat.*

XII.

Sextum documentum. *Sors diuisoria Politica civilis* licita & utilis, ac aliquando penè necessaria est. Licita, quia iure ac probis legibus recepta, & consuetudine optimarum Rerump. confirmata est. Hac sorte vsi sunt Romani (& Siculi Athenienses secuti) in iudicijs legendis, prouincijsque assignandis, item in herciscunda fami-

S. Bern. ep.
105. ad Romanum. Rō.
curiæ Subdiaconum.

Sigon. lib. 2.
de iudic. c. 12